

Der er kommet nye regler for produkter, der er omfattet af reglerne for arbejde med epoxy- og isocyanatholdige produkter.

Ændringerne betyder, at uddannelseskrevet udvides til også at omfatte personer, der overvåger arbejdet med isocyanater/diisocyanater, og der er indført et krav om fornyelse af uddannelsen mindst hvert femte år. (Bemærk: det gælder kun for arbejde med isocyanater/diisocyanater - ikke epoxy).

Der vil fra 24. august 2023 være et uddannelseskrav for personer, der udfører og overvåger arbejde med isocyanater/diisocyanater.

Krav om uddannelse ved overvågning af arbejdet med isocyanater/diisocyanater.

Overvågning svarer til oplæring, instruktion og/eller tilsyn.

Personer der overvåger arbejde med isocyanater/diisocyanater skal selv opfylde uddannelseskravene ("Personlig sikkerhed ved arbejde med epoxy og isocyanater" eller "Fugning - personlig sikkerhed ved fugning mv.").

Krav om fornyelse af uddannelsen hvert femte år

Uddannelsen skal fornyes mindst hvert femte år

De personer, der allerede har gennemført uddannelsen, når de nye regler træder i kraft, skal først forny deres uddannelse i 2028, uanset hvor gammel uddannelsen er.

Derudover er kvalifikationskravene til de personer, der gennemfører uddannelsen, udvidet og kommer til at omfatte yderligere krav om at kunne risikovurdere arbejdet samt udføre og overvåge arbejde, der kan indebære øget risiko for udsættelse.

Der er også krav om supplerende uddannelse ved udførelse eller overvågning af arbejde, der kan indebære en øget risiko for udsættelse, fx ved sprøjtepåføring uden for sprøjtekabiner.

Dette gælder også kun for isocyanater/diisocyanater, ikke epoxy.

Det meste arbejde indebærer ikke krav om supplerende uddannelse, fx påføring med spartel, rulle eller pensel, eller fugning med PU-skum.

Eksposering for isocyanater/diisocyanater kan også forekomme i forbindelse med arbejdsprocesser, hvor polyuretanprodukter opvarmes til temperaturer over 150°C.

Arbejdstilsynet har foretaget ændringerne i to bekendtgørelse^{1,2}. Begge bekendtgørelser er i kraft.

Lidt om Epoxy og isocyanater

Epoxy og isocyanater kan få et produkt til at hærde hurtigt eller give det stor modstandsdygtighed over for fx stort slid, kraftig vindpåvirkning og høj varmepåvirkning. Epoxy og isocyanater indgår derfor ofte i produkter til overfladebehandling, maling, fugemidler, pulverlakering, gulvbelægning, PU-skum og lim. Stofferne indgår også i produkter, der kan danne skum eller plast. Epoxy og isocyanater indgår som regel i produkter, der består af to eller flere komponenter, der blandes sammen umiddelbart inden brug. Komponenterne omfatter en harpiks og en hærder. I isocyanatholdige produkter er der typisk isocyanat i hærderen.

Helbredseffekter

Isocyanatforbindelser er generelt luftvejsirriterende.

Isocyanater/diisocyanater er blandt de almindeligste årsager til arbejdsbetinget astma.

Astmasymptomer kan optræde forsinket i forhold til aktuel eksposering (fx natlige symptomer).

¹) Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 381 af 12. april 2023 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

²) Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 1978 af 27. oktober 2021 om arbejdsmiljøfaglige uddannelser med senere ændringer.